

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 40 (5714) 18 лютага 1937 г., чацвер ЦАПа 10 кап.

Надзвычайны XII Усебеларускі З'езд Саветаў адобрыў і прыняў за аснову праект Канстытуцыі БССР

ПАСТАНОВА НАДЗВЫЧАЙНАГА XII УСЕБЕЛАРУСКАГА З'ЕЗДА СОВЕТАЎ

па дакладу старшыні Канстытуцыйнай Камісіі ЦВК БССР М. М. ГАЛАДЗЕДА

(Прынята аднагалосна)

Заслухаўшы і абмеркаваўшы даклад старшыні Канстытуцыйнай Камісіі ЦВК БССР тав. М. М. Галадзеда аб працы Канстытуцыйнай Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі, Надзвычайны XII Усебеларускі З'езд Саветаў ПАСТАНАВЛЯЕ:

1. Прадстаўлены Канстытуцыйнай Камісіяй ЦВК БССР праект Канстытуцыі БССР АДОБРЫЦЬ і прыняць за аснову.
2. Для разгляду ўнесёных паправак і дапаўненняў і ўстанаўлення намічанага тэкста Канстытуцыі БССР утварыць Рэдакцыйную Камісію ў складзе 148 чалавек.
3. Даручыць Рэдакцыйнай Камісіі прадставіць на разгляд З'езда намічаны тэкст Канстытуцыі, улічыўшы пры гэтым вынікі абмеркавання праекта Канстытуцыі на З'ездзе.

17 лютага 1937 г. г. Менск, Дом урада.

ПРЭЗІДЫУМ З'ЕЗДА.

У зале пасяджэння Надзвычайнага XII Усебеларускага З'езда Саветаў.

Фото С. Грына і В. Лейна. (БСФ).

РЭВІЗЫЙНЫЯ КАМІСІІ КАЛГАСАЎ

Калгас — грамадская вытворчасць. Яна заснавана на грамадскім сродках вытворчасці і калектыўнай працы членаў ардыі. Агульны срод членаў ардыі — гаспадар калгаса. Згодна статута сельгаспадарчай ардыі, усе асобныя пятаўні калгаса жывяць павінен раўнапраўна агульным сродкам. Усялякая праца агульнага характару ў калгасе абавязана выконвацца ў духу калгаснай вытворчасці. Усялякая праца ў калгасе абавязана выконвацца ў духу калгаснай вытворчасці.

Калгасным статутам не толькі дэкларавана ўстанавіць пятаўні, якія абавязкова павінен вырашаць агульным срод калгаса, але і прадуважана стварэнне органа, кампартыянага выкананне рашэнняў схода на асобных пятаўнях жывяць калгаса. Такім органам з'яўляецца рэвізійная камісія. Яна павіна, гаварыць тав. Яўдзіў у сваім дакладзе аб прызначэнні статуту сельгаспадарчай ардыі, — стаяць вострай зброй у руках лепшай часткі наліжнай і барацьбе за навадзенне парадку, за чэснасць у адрозненні членаў ардыі і ў адносінах выканання сваіх абавязкаў перад дзяржавай.

Кіраўніцтва пастаўлены перад рэвізійнай камісіяй? У стабільным статуте калгаса няма спецыяльнага гэтаму паводу наступнае: «Рэвізійная камісія правярае ўсе гаспадарча-фінаНСавы дзейнасць праўдліва, правірае, ці з'яўляецца ўсе грашовыя і натуральныя паступленні за ўстаноўленай парадку на прыход ардыі, ці захоўваюцца прадугледжаныя статутам парадка выдаткавання сродкаў і заставацца беражліва захоўваюцца маёмасць ардыі, ці няма расхлябаннасці і расстрат маёмасці і грашовых сродкаў ардыі, як ардыя разлічваецца на абавязках перад дзяржавай, як плаціць па сваіх даўгах і як спажывае даўгі даўжнікоў ардыі.

Побач з гэтым рэвізійная камісія стварыла правярае ўсе рашэнні ардыі са сваімі членамі, выяўляе кожны вымаг абліку, няправільнага палічэння прадаўжэння, з'яўляецца разліку на працягу і інш. вышэйшай парадку і інтэрасаў ардыі і яго членаў.

Такім чынам рэвізійная камісія калгаса ўдзяляе важнейшы орган калгаса. Яна забяспечвае ажыццяўленне кантроль за ўсёй гаспадарчай дзейнасцю калгаса. Яна забяспечвае сацыялізм як та, ці выконвае калгас свае абавязанні перад дзяржавай, так і за тым, ці выконвае праўдліва і апарат калгаса свае абавязкі перад членамі ардыі. Трэба прама сказаць, што рэвізійная камісія калгасаў БССР не выконваюць яшчэ той ролю, якая ім адводзіцца ў жыцці калгаса.

На статуту, рэвізійная камісія павінен рабіць рэвізію 4 разы ў год. У большасці калгасаў у БССР гэта ўказанне статута не выконваецца. У рэспубліцы ёсць калгасы, у якіх на год, а то і больш не было рэвізіі. Выявіліся сельгасардыі «10-годдзе БССР», Сілавіцкага раёна, не памятаюць нават, калі была ў іх рэвізія. У рэвалюцыйнай ардыі г. Петрыкава «Чырвоны рыбак» не было рэвізіі два гады. Такія калгасы ў рэспубліцы вельмі многа.

Многія рэвізійныя камісіі, робячы рэвізію і выяўляючы парухі, не паведамлялі аб іх сходу калгаса. Ёсць, напрыклад, калгас «Сера», Барысаўскага раёна. У гэтым калгасе за апошнія два гады была ўсяго адна рэвізія. Бескантрольнасць тут прышла да таго, што старшыня гэтага калгаса Палонін вымагаў калгасныя грошы каму толькі ўзумаецца. На настаянню калгаснікаў восенню 1936 года рэвізійная камісія правяраў калгасную касу. У выніку правяраў і ўстаноўлена, што ў касе не было 1.000 руб., а на скаржы — 75 рублёў зямля. Рэвізійная камісія склала акт і на гэтым супакоілася. Вынікі рэвізіі яна так і не паведала калгаснаму сходу і не паведала і аб тым, каб расстратчыні калгаснага добра былі прылічаны да адказнасці. Натуральна, што рэвізійная камісія, устанавіўшы непарадак і не паведаўшы аб гэтым сходу, не выканала сваёй ролю. Такія рэвізійныя камісіі — мертвае арганізацыя. Яна не прыносіць карысці калгасу. А такіх мертвах арганізацый у БССР многа. Хто павіна быць у тым, што гэтыя органы мертва, што гэта вострая зброя ў барацьбе з бесгаспадарчасцю прыгнана?

Рэвізійная камісія калгаса павінен завяржацца райвыканкамом. Калі ўрад, выконваючы волю калгаснікаў, уводзіць гэта мерапрыемства, ён меў, вядома, на ўвазе не фармальнае завяржэнне складу камісіі. Між тым райвыканком да гэтага рашэння пайшоў безадказна. Імяна гэтым тлумачыцца, што большасць рэвізійных камісій калгасаў не працуюць, з'яўляюцца мертвамі арганізацыямі.

Райвыканкомы хопі і рэка, але зброю людзей калгаса. Інструкцыя іх. Старшыні райвыканкомы вядома, многіх членаў праўдліва калгаса, кожнаму, адгалінаваў МТФ, але толькі ў рэлігія выдаткаў вельмі членаў рэвізійных камісій калгасаў. Рэвізійныя камісіі амаль ніхто не займаюцца. Старшыні рэвізійных камісій не абраўшы, іх мала вучыць, амаль не інструктуюць.

Рэвізійная камісія калгасаў неабходна вывесці з таго закінутага становішча, у якім яны знаходзіцца зараз. Трэба павысці іх ліквідаваць бескантрольнасць у калгасе. Бескантрольнасць — вораг арганізацыйна гаспадаркі. Бескантрольнасць — дробабурдзавая рэка ў рабоце. Яна вораг большасці людзей калгаса. Вольна, практыка вучыць, што там, дзе няма кантролю, там паўна бесгаспадарчасць, а якой, як праўда, хаваецца вораг. Наглядзіць кантроль — гэта значыць заарыць пачынуць, праз якую працягвае ворагі, гэта значыць перамагчы бесгаспадарчасць, гэта значыць знішчыць пераможца, які стаць на шляху барацьбы за ўдзяленне калгаса і ператварэнне ўсіх калгаснікаў у асобных членаў. Добра пастаўлена правяраць выкананне — гэта той падкатар, — гаварыць таварыш Сталін на XVII з'ездзе партыі, — які дапамагае асяцяць становішча работы апарату ў любы час і выконваць на свядомы бязбар'яцкі і вышэйшай. Можна з упэўненасцю сказаць, што з'яўляецца дзесяткі нашых працаў і прыраўна тлумачыцца адсутнасцю правільна пастаўленай правяры выканання. Не можа быць сумнення, што пры навадненні такой правяры выканання працы і прымыты былі-б наваўна паларэджаны.

Рэвізійная камісія — вострая зброя ў лепшых руках ардыі ў барацьбе за арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаванне калгаса. Яны могуць і павіны быць пераабораны ў аўтарытэты і працадольныя органы калгасаў.

СКЛАД РЕДАКЦИОННОЙ КАМИСИИ ДЛЯ УСТАНОВЛЕНИЯ КАНЧАТКОВОГО ТЕКСТА КАНСТЫТУЦИИ БЕЛАРУСКОЙ ССР

1. Алёхін — камісар і камандзір АБВШ.
2. Андрэйчыкава Е. Г. — работніца шаўковай фабрыкі — Магілёў.
3. Ансінаў Е. І. — старшыня калгаса «1-е Мая» Касцюковіцкага раёна.
4. Ашан — Наркамсобоз.
5. Аўгустайціс — сакратар ЦК ЛКСМБ.
6. Александровіч — пісьменнік-паэт.
7. Аняў — сакратар Мозырскага райвыканкома.
8. Андрэенка Е. Т. — старшыня Рэчыцкага РВК.
9. Андрэевіч — ваенны.
10. Адамчук Е. Б. — старшыня Слуцкага РВК.
11. Бенен — Наркамзём.
12. Булін — нам. ПУОР'а БВА.
13. Бурчэўскі — нарком аховы здароўя.
14. Балцін — Наркаммясіндустрыя.
15. Барачыні — старшыня Барысаўскага РВК.
16. Балычэвіч — ваенны.
17. Бейне — старшыня калгаса (Менскі раён).
18. Батоўнін — старшы коннохальцаў (Прапойскі раён).
19. Біневіч С. Г. — старшыня калгаса імя Куйбышава Мозырскага раёна.
20. Бароўскі — дзяжурная на станцыі Рэчыца.
21. Бабылёў А. А. — работніца-стаканавец заводу «Пролетарый» — Гомель.
22. Букоўнін — старшыня Мозырскага РВК.
23. Валковіч Д. І. — работніца.
24. Вайнін — сакратар Рагачоўскага РВК.
25. Вілетніцава Е. П. — дыспетчар Гомельскага аддзялення службы руху Беларускай чыгуны.
26. Барончанна — сакратар Кагановіцкага гаррайкома КП(б)Б — Менск.
27. Васэрман — Наркамгас.
28. Валодзькіна — Наркамсувязі.
29. Галадзеда М. М. — старшыня Камісіі.
30. Готырды — ЦК КП(б)Б.
31. Гурэвіч — НК Гандля.
32. Геаргадзе — НК Лептэром.
33. Гершон — намеснік наркома асветы.
34. Гладышаў — стаханавец бабруйскага лесакамбіната.
35. Галадзеда — унаўважар СНБ СССР.
36. Грынькевіч — старшыня Быдзюцкага РВК.
37. Гарачоў — ваенны.
38. Грэбеннін — ваенны.
39. Грышанаў — загадчык Полацкага акрага.
40. Герасімаў — ЦПСБ.
41. Галатойскі — кіраўнік Дзяржбанка.
42. Грыгаровіч С. А. — даярка соўгаса «Рачынічы», Чырвонаслабоцкага раёна.
43. Глазюк — ваенны.
44. Дзімаў — нарком асветы.
45. Дубіна — старшыня Мозырскага акравакнама.
46. Дамброўскі — сакратар Дзяржынскага РВК.
47. Дыгун — старшыня Чырвонаслабоцкага РВК.
48. Досін А. І. — начальнік паравознага дэпо ст. Менск.
49. Дзеніскевіч — сакратар Лёзненскага РВК.
50. Емельянаў — начальнік праграховай НКВС БССР.
51. Еўсюціна В. І. — работніца швейнай фабрыкі «Кастрычнік» — Менск.
52. Ермленка — прафесар БДУ.
53. Жураўлёў — сакратар Віцебскага гаркома КП(б)Б.
54. Жуковіч — старшыня Мельскага гарсовета.
55. Жолуаў — старшыня Слуцкага РВК.
56. Жары — старшыня Менскага РВК.
57. Зялёніка — старшыня Рагачоўскага РВК.
58. Задарнін — ЦК КП(б)Б.
59. Зімаў — бригадзір палыноўчай бригады калгаса імя Леніна, Гарадоцкага раёна.
60. Зінкевіч — дырэктар палітэкаса «Крыніца».
61. Іванісінін — ЦК КП(б)Б.
62. Карпукоў — ЦК КП(б)Б.
63. Кудзельнін — НК Фінансаў.
64. Кудзельскі — Наркамост.
65. Каруцкі — НКВС.
66. Казан — ЦК КП(б)Б.
67. Каменштэйн — сакратар Талчынскага РВК.
68. Козімаў — старшыня Шклоўскага РВК.
69. Касцюковіч — сакратар Чэрвеньскага РВК.
70. Кавалёў — сакратар Варашылаўскага гаррайкома КП(б)Б — Менск.
71. Клімчун — сакратар Магілёўскага РВК.
72. Караленка А. Ц. — бригадзір калгаса «Вольная праца», Целянаўскага раёна.
73. Канстанцінава А. А. — цялятніца соўгаса «Судкова», Хойніцкага раёна.
74. Казлоў Л. Н. — токар дэпо Віцебск.
75. Каган Б. І. — дырэктар 1-й савецкай бальніцы (Гомель).
76. Каліна — унаўваж. НК Замесных Спраў.
77. Купала — народны паэт БССР.
78. Колас — народны паэт БССР.
79. Кошкі — кіраўнік Беларускага кіно.
80. Каліда П. Т. — старшыня сельсовета Слуцкага раёна.
81. Каменштэйн — сакратар Слуцкага АК КП(б)Б.
82. Любавіч — старшыня Дзяржпланна.
83. Лісоўскі — дырэктар заводу імя Варашылава — Менск.
84. Ляўкоў М. М. — сакратар ЦК БССР.
85. Ляхаў — сакратар Лепельскага АК КП(б)Б.
86. Ліхачоў — сакратар Полацкага АК КП(б)Б.
87. Літвін — сакратар Сталінскага гаррайкома КП(б)Б — Менск.
88. Лохерман — сакратар Лёлінскага РВК.
89. Лавін — сакратар Мозырскага РВК.
90. Лойзер — КПБ.
91. Ластойскі — НК БССР.
92. Луцінскі — СНК БССР.
93. Лябас — настаўнік сярэдняй школы — Слуцк.
94. Малашоў — старшыня Гомельскага гарсовета.
95. Мельхаў — сакратар Ельскага РВК.
96. Марчанна — старшыня Хойніцкага РВК.
97. Мышалаў — сакратар Дубровенскага РВК.
98. Міхайлаў — награнічнік.
99. Марзон — прафесар — Віцебск.
100. Манасю — сакратар ЦК ЛКСМБ.
101. Мазалеўская — ЦК ЛКСМБ.
102. Мізаўкоў — старшыня бюджэтай камісіі ЦВК.
103. Пушчын — старшыня Лепельскага РВК.
104. Петрашэвіч — старшыня Лепельскага РВК.
105. Паўлюскі К. В. — камбрыг.
106. Процька А. В. — галоўны кандуктар ст. Асіпавічы.
107. Прорвіч — дырэктар соўгаса Любаньскага раёна.
108. Пецяльба — звынявая паліцэйская, Сяньненскага раёна.
109. Прусакова — нам. Наркамхарчпрама.
110. Прудніцава — настаўніца пачатковай школы — Гомель.
111. Пасюкевіч — кіраўніца на справах мэтадстваў.
112. Пеліман — дырэктар Гарадскага інстытута.
113. Патапенка — старшыня калгаса (Глускі раён).
114. Рынкін — сакратар Менскага гаркома КП(б)Б.
115. Рубінштэйн — ЦК КП(б)Б.
116. Рачок З. — бригадзір трактарнай бригады Копыльскай МТС.
117. Рагожкін — сакратар Віцебскага РВК.
118. Рудкоў — НК Лес.
119. Суртэ — прэзідэнт Акадэміі навук БССР.
120. Суханава — старшыня Вярхоўскага суда БССР.
121. Станіч — сакратар Гомельскага РВК.
122. Суваручкін — старшыня Віцебскага гарсовета.
123. Свайрыд — старшыня Полацкага РВК.
124. Соснін — сакратар Аршанскага РВК.
125. Серафімаў — сакратар Горацкага РВК.
126. Сцяпаню — старшыня Аршанскага РВК.
127. Сяргейч — ваенны.
128. Сазонтаў — ваенны.
129. Самахваляў — старшыня калгаса (Удзёнскі раён).
130. Сябло — работніца фабрыкі імя Кагановіча — Менск.
131. Турал — Наркамсоўгасаў.
132. Івачыч — ЦК КП(б)Б.
133. Талмачоў — чырвонаарміец.
134. Тулоўскі — старшыня Дамарыцкага сельсовета, Багомльскага раёна.
135. Убарэвіч І. П.
136. Уткін — старшыня Пухавіцкага РВК.
137. Хадасевіч — сакратар Менскага РВК.
138. Хайн-Юмсін — рэдактар газеты «Рабочы».
139. Харыч І. — пісьменнік-паэт.
140. Ціхон — унаўваж. Камісіі Савецкага Кантроля.
141. Цыганова — работніца фабрыкі імя Кагановіча — Віцебск.
142. Штары — ваенны.
143. Шуцін — унаўж. Камісіі Партыйнага Кантроля.
144. Шмель — старшыня Бялыцкага РВК.
145. Чарвякоў А. Г.
146. Чарныш — сакратар Бабруйскага РВК.
147. Юнг — ваенны.
148. Юрковіч — рэдактар газеты «Звязда».

ДЗЁННІК З'ЕЗДА

Ранішняе пасяджэнне 17 лютага 1937 года

Старшыня тав. Жолуаў. Прапанавана спрэчка па дакладу тав. М. М. Галадзеда.
Першай выступіла т. Бабарыка — калгасніца са Старабінскага раёна.
Далей выступіла т. Гузаровіч (Рэчыца). За іх трактарыста Гітліна (Крычаўскі раён).
Наступнай выступіла т. Чаматанава (ст. Бяроза). Яе налад, хвалюючая прамова перапаравога прыналежна ападытыя тав. Чаматанава расказвае як пад кіраўніцтвам вяртала саратніка вядзкія Сталіна — жалезнага наркома Л. М. Кагановіча — чыгуначны транспарт ідзе ўперу.
Школьнікі, фашысцкія найміты, накітаў былога начальніка Беларускай чыгунык Вязімірскага, імкнуліся нанесці нам вялікую шкоду. Гэтага мы ніколі не павіны забываць! Тав. Чаматанава закляе да павышэння рэвалюцыйнай пільнасці та, як гэтаму вучыць вядзікі праўдліва таварыш Сталін.
З вялікай прамавай выступіў народны камісар асветы БССР тав. Дзякаў. Ён расказаў З'езду як у БССР пасляхова ажыццяўлена праца на асвету, прывёў рад прыкладаў заняўта народнай асветы ў фашысцкай Польшчы і Заходняй Беларусі. Тав. Дзякаў падкрэсліў у сваёй прамавай тэма велізарныя перспектывы ладзешага росквіту народнай асветы, якія дае Сталінская Канстытуцыя.
З'езд пёла сустрэкае з'ядленне на трыбуну прадастаўлена падпаллага БССР з'яўляюча карыбля «Парыжская комуна» тав. Фракіна, які пералае птырае чырвоноаблагоднае прыватанне лешым выбраным беларускага народу — з'яўляюцца З'езда.
Слова прадастаўляецца тав. Андрэевічу. Ён пёла сустрапты З'езда, пералае дэлегатам баяное чырвонаармейскае прыватанне ад байцоў Беларускай ваяеннай акругі. Байцы — гаворыць т. Андрэевіч, — з велізарным натхненнем вымучваюць Сталінскую Канстытуцыю, уважліва і ўсебакова абмяркоўвалі праект Канстытуцыі БССР. Чырвоная Армія — армія савецкага народу. Таму нам, яго сынам, абавязна дарагі заваяваць сацыялізм, запісаны ў Сталінскай Канстытуцыі. Расказваючы аб баявой вучобе, т. Андрэевіч гаворыць, што байцы перамагваюць усёякія нормы. Яны не толькі хутка езаць у розных умовах і трына стаяюць, але без усёякіх затрымак перамагваюць усёякі пераможца (Апладысменны).
Заканчваючы сваю яркую хвалюючую прамову, т. Андрэевіч пал бурныя апладысменты дэлегатаў абшчынае з'ядунай партыі Леніна — Сталіна, правалуюць народна таварышу Сталіну, першау маршау СССР тав. Варашылава.
Па З'езд прыходзіць дэлегатыя стацінаў — трактарыстаў, камбайнераў, машынішчыкаў, ільняпералішчыкаў, механікаў. Алі дэлегаты выступіла тав. Лойка Ф. — камбайнер Старобінскай МТС. Ён паведамляе, што ў Савецкай Беларусі на квітнеючых калгасных палях працуюць тысячы складаных машын. Уся гэта магучая тэхніка знаходзіцца ў навадзінных руках, у руках стаханавцаў, якія з доспехам авалодалі складанымі машынамі і даюць урозы сапраўды стаханавскай работы. Тав. Лойка, заканчваючы сваю прамову, запэўняе З'езд, што ў навадзінны момант на акаліку партыі і ўрата трактарысты, камбайнера, ільняпералішчыкі, машыністы гатовы пераесці на такія і скарэй і бш ворага на яго тэрыторыі.
Нахай жыве вядзікі праваўра і друг народаў таварыш Сталін! (Апладысменны). Нахай жыве арганізатар вядзікі перамогі сацыялізма — комуністычная партыя большасці! (Апладысменны).
Апошнім на ранішнім пасяджэнні выступіў старшыня Чырвонаслабоцкага райвыканкома т. Вагун. Ён на прыкладзе раёна расказвае як у выніку перамогі сацыялізма знішчылася аблічка беларускай вёскі, якія зараз жыве культурным і асобным жыццём. Над кіраўніцтвам партыі, разам з рабочымі класам калгаснае сялянства, нахненнае Сталінскай Канстытуцыяй, змагаецца за новы перамогі сацыялізма.

У СОУНАРКОМЕ СІАУЗА ССР

Уважачанне памяці пісьменніка Н. А. Остроўскага

У мэтах уважачанна памяці памёршага пісьменніка-арганаіста Нікалая Алексеевіча Остроўскага Сіунарком Сіауза ССР паставіў арганізаваць у доме Н. А. Остроўскага ў Сочы (у асобных пакоях пісьменніка) музей яго імя, як філіял дзяржаўнага літаратурнага музея, замачаваўшы гэты ком за мацераў і сестрой пісьменніка.

Маскоўскаму савету прыналежна пераймаваць Мертвы завулак у г. Маскве, у якім пісьменнік жыў рад гадоў, у завулак Н. А. Остроўскага, а сучаснаму горадзеву — пераймаваць Орохавую вуліцу г. Сочы ў вуліцу Н. А. Остроўскага.

На літаратурным факультэце маскоўскага педагагічнага інстытута імя Бубнова ўстанавіўся імя імя Н. А. Остроўскага. Літаратурны ардыі, які і рэдакцыя Н. А. Остроўскага пералаюцца дзяржаўнаму літаратурнаму музею. (БЕЛТА).

НАДЗВЫЧАЙНЫ ХІ УСЕБЕЛАРУСКІ З'ЕЗД СОВЕТАУ

Спрэчкі па дакладу тав. М. М. ГАЛАДЗЕДА аб праекце Канстытуцыі БССР

ПРАМОВА тав. БІРЫЧА

(Урач 1-й савецкай больніцы — Менск)

Я выша на трыбуну расказаць аб тым умках, пачуццях, якія хваляюць медыцынскіх работнікаў, аб тым энтузіазме і творчым уздыме, якія яны ахоплены гэтымі гістарычнымі дні абмеркавання і ацвержання праекта Канстытуцыі Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі.

У праекце Канстытуцыі БССР ясна і откай мовай запісана аб вельміважных эрамогах рэвалюцыі. Канстытуцыя дае аднаму працоўнаму права на ўсебаковае асабістае яго фізічных і інтэлектуальных агчымасці незалежна ад яго нацыянальнасці.

Канстытуцыя Беларускай Рэспублікі — гэта вынік ушаргай барацьбы і перамог, які атрымаў беларускі народ пад кіраўніцтвам партыі большавікоў, на чале з аўдылітым геніем чалавечтва нашым адным таварышам Сталіным.

У 93 артыкуле Канстытуцыі БССР запісана права на працу; у 94 артыкуле — права на адпачынак; у 95 — права на абеспячэнне ў старасці, права на забеспячэнне ў выпадку хваробы і часовай непрацаздольнасці. Усе гэтыя права грамадзянін ужо ажыццяўляе і запісаны ў Канстытуцыі 96 артыкул Канстытуцыі ацвержае аб праве на асвету.

Ярым прыкладам забеспячэння права на асвету з'яўляюцца я сама. Ці марылі вы аб гэтым, што я буду ўрачом, навуковым работнікам, якім я зараз з'яўляюся?

Выключна вялікія клопаты савецкай дзяржавы аб мацеры і дзіцяці, аб чалавеку.

ПРАМОВА тав. СІНКАВЕЦ

(Калгасніца калгаса «За Уладу Савецкай» Бабруйскага раёна)

Дэлегатам Надзвычайнага XII З'езду вяртаючыся перадаю паказанне прынятае ў калгасніцкай і калгасніцкай калгаса «За Уладу Савецкай» Камарнскага сельсаведа, Бабруйскага раёна. (Апладысменты).

Таварышы, старшыня СНК БССР у гэтым дакладзе ахарактарызаваў нашы поспехі, якія здабыты пад кіраўніцтвам геніяльнага таварыша Канстытуцыі — таварыша Сталіна.

Таварышы, пры абмеркаванні Сталінскай Канстытуцыі ў нас у калгасе пачаліся энтузіязм калгаснікаў, што я нават не магу перадаць гэтага гэта.

З асаблівым інтарсам калгаснікі вывучалі пункт Канстытуцыі, у якім запісана, што земля перадаецца калгаснікам беспасрэдна на вечнае карыстанне. Яшчэ вышэй ўрадаваўся таварышамі Сталіным аб штогоднім вытворчасці — 8 мільярд пудоў хлеба. Нам калгасніцкім асабліва высокай узрадаваўся. У мінулым годзе ён атрымаў 18 цэнтнераў божа з гектара і 250 цэнтнераў бульбы.

Я дзякую роднаму таварышу Сталіну за добрае жыццё, якое ён пабудоваў нам.

Нахай жыве наш праўдзёр і кіраўнік нашых перамог таварыш Сталін! Праціглы апладысменты).

У кулуарах Надзвычайнага XII Усебеларускага З'езду Савецкага. На здымку ў першым радзе (злева направа): знатны коніх ордэнасоц тав. Батюкін, курсант папковай школы ордэнасоц тав. Талмачоў, работніца птушнігадоўчага камбіната Жлобінскага раёна тав. Шалінова, аўтар-ордэнасоц Лоўбінскага раёна тав. Баршчоў. У другім радзе (злева направа): калгасніца калгаса «Эрштэр май», Жлобінскага раёна, т. Аўсяніна, старшыня калгаса імя Косарэва, Жлобінскага раёна, тав. Ганжураў, калгасніца калгаса «Рассвет», Жлобінскага раёна, т. Бобрыкава і знатны лясаруб Клічаўскага раёна т. Дыдо. Фото Я. Салавейчыка.

ПРЫВІТАННЕ АД ПРАЦОЎНЫХ ПАЛЯКАЎ І НАСТАЎНІКАЎ

ПРАМОВА тав. РЭУТ (Таварыш на польскай мове)

Ад працоўных палякаў — калгаснікаў і настаўнікаў Савецкай Беларусі XII З'езду Савецкай Рэспублікі гараючае прывітанне! (Апладысменты).

Праект Канстытуцыі Беларускай ССР, створаны на аснове Сталінскай Канстытуцыі, мае вельміважнае міжнароднае значэнне. Гэты вялікі гістарычны дакумент будзе ацвержана З'ездам, выбараным з лепшых людзей нашай краіны. Канстытуцыя БССР гэта ёсць выражэнне дасягнутых перамог работнік класам і працоўнымі масамі БССР, пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі, пры брацкай дапамозе народаў Савецкага Саюза ў пабудове сацыялістычнага грамадства. (Апладысменты).

Сялянне, у мінулым эксплуатаемы памешчыкамі і кулакамі, працуюць сёння не на пахачыкаў, а на себе. Сялянне-калгаснікі разам з работнік класам з'яўляюцца гаспадарамі краіны і як гаспадары прамаюць уваду у рабоце З'езда.

Мы, працоўныя палкі БССР, роўна з усімі нароўнямі, нясяляючы нашы рэспубліку, прымаем уваду у рабоце З'езду і аднадушна галасуем за прыняццё праекта Канстытуцыі. (Апладысменты). Канстытуцыя гэта ёсць выражэнне лепшых сянь-сталінскай нацыянальнай палітыкі, якая дае шырокія правы і магчымасці працоўным масам усіх нацыянальнасцей.

Мудроўна і радаснае жыццё працоўных у вялікую сталінскую эпоху. Расце матэрыяльныя дарабыт мас, расце іх культурны ўзровень.

Мы, працоўныя палкі, дзякуючы лепшым-сталінскай нацыянальнай палітыцы маем магчымасці развіваць сваю нацыянальную форму і сацыялістычную па асвету культуру. Расце колькасць школ, клубоў, дзіцячых садоў і асей.

Вось, напрыклад, Таварышчэ польскі сельсавец, Мозырскага раёна; на торго-

ры сельсавета ў кожным населеным пункце ёсць польская школа, а ў цэнтры сельсавета польская яноўная сярэдняя школа. У гэтым-жа сельсавеце — дом сакультуры, добра абсталяваны, радыёфікаваны. Пры гэтым даме ёсць бібліятэка ў 3.000 экз. кніг. Сярод калгаснікаў развіта любоў да мастацтва, да самазайнясці. У вусноўніцкім польскім нацыянальным сельсавеце, Параўлянскага раёна ёсць шмат людзей з вышэйшай і сярэдняй асветай. З гэтага раёна працуе ў Маскве прафесар біялогіі, ёсць 7 камандзіраў Чырвонай Арміі — лейтэнанты і капіталы. Шмат настаўнікаў.

Тавіх прыкладаў нямае. Мы, працоўныя палкі БССР, любім сваю вялікую сацыялістычную радзіму і гатовы заўсёды яе абараніць. Мы змагаемся і будзем змагацца з класавымі ворагам, які хачеў і прабуе знішчыць нашы дасягненні сацыялізма. Вораг народа Тронкі і яго праспешнікі — Зінюфэў, Казімеў, Пяткоў, Ракоў і інш. — уся гэта полая зрыя адраджнікаў, правакатараў і дыверсантаў хачеца пазабавіць нас шчаслівага і радаснага жыцця, хачеца назывць аконы капітала свабодным народам нашага Саюза. Але гэта ім не ўдалося і ніколі не ўдацца. Сацыялізм перамог капітала і будзе перамаца і ў будучыню. (Апладысменты). Працоўныя масы з няважліва і прэзэрвенем называюць імямі палых адраджнікаў — агентаў фашызма.

Мы, працоўныя палкі БССР, карыстаемся усімі правамі роўна з усімі нацыянальнасцямі нашай вялікай радзімы. Клопаты нашага роднага геніяльнага Сталіна даў нам шчаслівае, радаснае жыццё. СССР — наша сапраўдны выдатны радзіма. (Апладысменты). Ворагі стараюцца чарніць краіну Савецкай Рэспублікі, свяджваюць, што палкі БССР, любім сваю вялікую сацыялістычную радзіму і гатовы заўсёды яе абараніць. Мы змагаемся і будзем змагацца з класавымі ворагам, які хачеў і прабуе знішчыць нашы дасягненні сацыялізма. Вораг народа Тронкі і яго праспешнікі — Зінюфэў, Казімеў, Пяткоў, Ракоў і інш. — уся гэта полая зрыя адраджнікаў, правакатараў і дыверсантаў хачеца пазабавіць нас шчаслівага і радаснага жыцця, хачеца назывць аконы капітала свабодным народам нашага Саюза. Але гэта ім не ўдалося і ніколі не ўдацца. Сацыялізм перамог капітала і будзе перамаца і ў будучыню. (Апладысменты). Працоўныя масы з няважліва і прэзэрвенем называюць імямі палых адраджнікаў — агентаў фашызма.

Мы, працоўныя палкі БССР, карыстаемся усімі правамі роўна з усімі нацыянальнасцямі нашай вялікай радзімы. Клопаты нашага роднага геніяльнага Сталіна даў нам шчаслівае, радаснае жыццё. СССР — наша сапраўдны выдатны радзіма. (Апладысменты). Ворагі стараюцца чарніць краіну Савецкай Рэспублікі, свяджваюць, што палкі БССР, любім сваю вялікую сацыялістычную радзіму і гатовы заўсёды яе абараніць. Мы змагаемся і будзем змагацца з класавымі ворагам, які хачеў і прабуе знішчыць нашы дасягненні сацыялізма. Вораг народа Тронкі і яго праспешнікі — Зінюфэў, Казімеў, Пяткоў, Ракоў і інш. — уся гэта полая зрыя адраджнікаў, правакатараў і дыверсантаў хачеца пазабавіць нас шчаслівага і радаснага жыцця, хачеца назывць аконы капітала свабодным народам нашага Саюза. Але гэта ім не ўдалося і ніколі не ўдацца. Сацыялізм перамог капітала і будзе перамаца і ў будучыню. (Апладысменты). Працоўныя масы з няважліва і прэзэрвенем называюць імямі палых адраджнікаў — агентаў фашызма.

палкі, павялічылі, свяджваюць, што палкі БССР, любім сваю вялікую сацыялістычную радзіму і гатовы заўсёды яе абараніць. Мы змагаемся і будзем змагацца з класавымі ворагам, які хачеў і прабуе знішчыць нашы дасягненні сацыялізма. Вораг народа Тронкі і яго праспешнікі — Зінюфэў, Казімеў, Пяткоў, Ракоў і інш. — уся гэта полая зрыя адраджнікаў, правакатараў і дыверсантаў хачеца пазабавіць нас шчаслівага і радаснага жыцця, хачеца назывць аконы капітала свабодным народам нашага Саюза. Але гэта ім не ўдалося і ніколі не ўдацца. Сацыялізм перамог капітала і будзе перамаца і ў будучыню. (Апладысменты). Працоўныя масы з няважліва і прэзэрвенем называюць імямі палых адраджнікаў — агентаў фашызма.

Пан Валескі сваім пакліканнем высту- паў, павялічылі, свяджваюць, што палкі БССР, любім сваю вялікую сацыялістычную радзіму і гатовы заўсёды яе абараніць. Мы змагаемся і будзем змагацца з класавымі ворагам, які хачеў і прабуе знішчыць нашы дасягненні сацыялізма. Вораг народа Тронкі і яго праспешнікі — Зінюфэў, Казімеў, Пяткоў, Ракоў і інш. — уся гэта полая зрыя адраджнікаў, правакатараў і дыверсантаў хачеца пазабавіць нас шчаслівага і радаснага жыцця, хачеца назывць аконы капітала свабодным народам нашага Саюза. Але гэта ім не ўдалося і ніколі не ўдацца. Сацыялізм перамог капітала і будзе перамаца і ў будучыню. (Апладысменты). Працоўныя масы з няважліва і прэзэрвенем называюць імямі палых адраджнікаў — агентаў фашызма.

Пан Валескі сваім пакліканнем высту- паў, павялічылі, свяджваюць, што палкі БССР, любім сваю вялікую сацыялістычную радзіму і гатовы заўсёды яе абараніць. Мы змагаемся і будзем змагацца з класавымі ворагам, які хачеў і прабуе знішчыць нашы дасягненні сацыялізма. Вораг народа Тронкі і яго праспешнікі — Зінюфэў, Казімеў, Пяткоў, Ракоў і інш. — уся гэта полая зрыя адраджнікаў, правакатараў і дыверсантаў хачеца пазабавіць нас шчаслівага і радаснага жыцця, хачеца назывць аконы капітала свабодным народам нашага Саюза. Але гэта ім не ўдалося і ніколі не ўдацца. Сацыялізм перамог капітала і будзе перамаца і ў будучыню. (Апладысменты). Працоўныя масы з няважліва і прэзэрвенем называюць імямі палых адраджнікаў — агентаў фашызма.

Пан Валескі сваім пакліканнем высту- паў, павялічылі, свяджваюць, што палкі БССР, любім сваю вялікую сацыялістычную радзіму і гатовы заўсёды яе абараніць. Мы змагаемся і будзем змагацца з класавымі ворагам, які хачеў і прабуе знішчыць нашы дасягненні сацыялізма. Вораг народа Тронкі і яго праспешнікі — Зінюфэў, Казімеў, Пяткоў, Ракоў і інш. — уся гэта полая зрыя адраджнікаў, правакатараў і дыверсантаў хачеца пазабавіць нас шчаслівага і радаснага жыцця, хачеца назывць аконы капітала свабодным народам нашага Саюза. Але гэта ім не ўдалося і ніколі не ўдацца. Сацыялізм перамог капітала і будзе перамаца і ў будучыню. (Апладысменты). Працоўныя масы з няважліва і прэзэрвенем называюць імямі палых адраджнікаў — агентаў фашызма.

Пан Валескі сваім пакліканнем высту- паў, павялічылі, свяджваюць, што палкі БССР, любім сваю вялікую сацыялістычную радзіму і гатовы заўсёды яе абараніць. Мы змагаемся і будзем змагацца з класавымі ворагам, які хачеў і прабуе знішчыць нашы дасягненні сацыялізма. Вораг народа Тронкі і яго праспешнікі — Зінюфэў, Казімеў, Пяткоў, Ракоў і інш. — уся гэта полая зрыя адраджнікаў, правакатараў і дыверсантаў хачеца пазабавіць нас шчаслівага і радаснага жыцця, хачеца назывць аконы капітала свабодным народам нашага Саюза. Але гэта ім не ўдалося і ніколі не ўдацца. Сацыялізм перамог капітала і будзе перамаца і ў будучыню. (Апладысменты). Працоўныя масы з няважліва і прэзэрвенем называюць імямі палых адраджнікаў — агентаў фашызма.

Пан Валескі сваім пакліканнем высту- паў, павялічылі, свяджваюць, што палкі БССР, любім сваю вялікую сацыялістычную радзіму і гатовы заўсёды яе абараніць. Мы змагаемся і будзем змагацца з класавымі ворагам, які хачеў і прабуе знішчыць нашы дасягненні сацыялізма. Вораг народа Тронкі і яго праспешнікі — Зінюфэў, Казімеў, Пяткоў, Ракоў і інш. — уся гэта полая зрыя адраджнікаў, правакатараў і дыверсантаў хачеца пазабавіць нас шчаслівага і радаснага жыцця, хачеца назывць аконы капітала свабодным народам нашага Саюза. Але гэта ім не ўдалося і ніколі не ўдацца. Сацыялізм перамог капітала і будзе перамаца і ў будучыню. (Апладысменты). Працоўныя масы з няважліва і прэзэрвенем называюць імямі палых адраджнікаў — агентаў фашызма.

Пан Валескі сваім пакліканнем высту- паў, павялічылі, свяджваюць, што палкі БССР, любім сваю вялікую сацыялістычную радзіму і гатовы заўсёды яе абараніць. Мы змагаемся і будзем змагацца з класавымі ворагам, які хачеў і прабуе знішчыць нашы дасягненні сацыялізма. Вораг народа Тронкі і яго праспешнікі — Зінюфэў, Казімеў, Пяткоў, Ракоў і інш. — уся гэта полая зрыя адраджнікаў, правакатараў і дыверсантаў хачеца пазабавіць нас шчаслівага і радаснага жыцця, хачеца назывць аконы капітала свабодным народам нашага Саюза. Але гэта ім не ўдалося і ніколі не ўдацца. Сацыялізм перамог капітала і будзе перамаца і ў будучыню. (Апладысменты). Працоўныя масы з няважліва і прэзэрвенем называюць імямі палых адраджнікаў — агентаў фашызма.

ПРАМОВА тав. УШАКОВА

(Лётчык, член ЦВК СССР)

Мы ведаем, што імпералістычныя краіны зараз напружана рытууюцца да вайны і ў першую чаргу да вайны супроць Савецкага Саюза. Але наша армія — моцная, яна мацней усіх армія на свеце.

І калі патрэбуецца абараніць Сталінскую Канстытуцыю, то байцы Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі ўсё жыццё аддадуць на гэтую справу і выступяць як адзіны фронт, каб даць адпор ворагам. Мы будзем б'ць ворага на яго тэрыторыі з зямлі, з паветра і з мора, каб ён не змог апоміцца. (Бурныя апладысменты).

Таварышы, наш паветраны флот з'яўляецца лепшым флотам у свеце, у нас створана някая авіяцыя, мы імем выдатныя самалёты і матары, як матар АМ-34.

Калі мы зараз, у мірных абставінах даём сусветныя рэкорды, дык усе гэтыя рэкорды ў ваенны час будуць пастаўлены на вышэйшы ворага.

Нашы лётчыкі лятаюць далей, вышэй, хутчэй і смелей за ўсіх, яны падмаюць грузы больш ўсіх у свеце.

Нашы парашутысты прыгаюць смалей ўсіх. Гэта было даказана на манеўрах Беларускай вавняй акругі. Калі праходзілі гэтыя манеўры, і генералы капіталістычных краін даведзіліся, што мы збіраемся выкінуць паветраны десант больш чым у трыста чалавек, яны смалі і гаварылі: «Адкуль-жа вы можаце выкінуць такі десант? Калі вы нават збіраеце ўсіх чэмпіёнаў Саюза, дык і тады не набіраеце столькі людзей». Але калі быў выкінут такі десант, дык генералы, срыгочучы зубамі ад ненавісці, зліўліся такой смеласці нашых парашутыстаў, нашых лётчыкаў. (Апладысменты). Яны гаварылі: калі-б мы не былі сваімі ваямі гэты десант, мы не паверылі-б, што Савецкі Саюз мае такіх смелых, адважных байцоў.

Ігдз у фашыскай Германіі паставіў задачу падрыхтаваць 70 тыс. лётчыкаў. А нашы працоўныя вывучаюць лётунг — падрыхтаваць 150 тысяч лётчыкаў. І мы гэта зробім, таму што для гэтага ёсць усе магчымасці.

Хачу сказаць некалькі слоў аб сабе. Я працаваў раней слесарам і ўвесь час марыў стаць работнікам паветранага флоту. У сацыялістычнай краіне я дабіўся гэтага. Зараз краіна мне даравае складаны і каштоўны машыны, і за іх хварэю душой, бо ведаю, што ахоўваю інтарсы рабочага класа, ахоўваю мірную працу працоўных Савецкай краіны і калі гэта патрэбуецца, аддам сваё жыццё за нашу сацыялістычную бацькаўшчыну.

Нахай жыве наш вялікі мудры правдзёр, які стварыў нам шчаслівае добрае жыццё, таварыш Сталін! (Праціглы апладысменты).

ПРАМОВА тав. ЯНКОЎСКАЙ

(Калгасніца калгаса «Чырвоны пагранічнік» Дзержынскага раёна)

Я абрана дэлегаткай З'езду народам, каб галасаваць за ацвержэнне праекта Канстытуцыі БССР, якая створана на аснове Сталінскай Канстытуцыі Саюза ССР. Мы на сваіх калгасных сходах абмеркавалі праект Канстытуцыі БССР і аднадушна галасавалі за яго ацвержэнне.

Я працую ў калгасе з 1931 года. На ўсім працоўным перыядзе працую ў 1936 годзе выконвала нормы ад 250—300 проц. Зараз мяне абралі членіцам старшыні калгаса. Мы ўдара разгарнулі работу да вясняной службы, вывелі ўгнаення 20 тон, 300 кубаметраў торфу, на 50 проц. вывелі гною. Я ўвела абавязальства з самай дрэннай зямлі ў 1,5 тна даць не менш 10—11 цэнт. бульбы-залежка.

Раней я была бяднячкай, жыла вельмі нізка. А ў калгасе стала жыць рэдка і заможна. Я жыю на мажы а капіталістычным светам. Мой пульс б'цца

раўз тым, туберкуліз і розныя іншыя хваробы. Людзі не мелі магчымасці лячэння таму, што не было ўрача. Не было магчымасці нават псехаць да ўрача таму, што кругом былі балоты, нельга было прапрацаваць.

У сучасны момант мы маем у нашым сельсавеце медыцынскі пункт, акушарскі пункт для жанчын.

У час абмеркавання праекта Канстытуцыі Беларускай ССР нашы калгаснікі і калгасніцы разгарнулі шырока сацыялістычнае і ўключылі ў паход за высокай урадлівасці. Яны актыўна ўдзельнічалі да вясняной пасевнай кампаніі, ачышчаюць навае, рамантуюць свой інвентар, збіраюць утаенне і т. д.

Класавы вораг хочаць зубы, каб адабраць заваяваныя нашымі бацькамі і братамі, нашым працоўным народам шчаслівае жыццё. Але ніколі ворагу не перамагчы маналіты савецкі народ, згугтаваны вакол любімага праўдзёра таварыша Сталіна.

Мы горада любім нашу сацыялістычную радзіму і мы зможам абараніць яе ў любы момант і ад любога ворага.

ПРАМОВА тав. НЕВОДНІЧАНКА

(Старшыня калгаса Заслаўскага раёна)

Таварышы, Сталінскую Канстытуцыю СССР і праект Канстытуцыі БССР калгаснікі і калгасніцы нашага пагранічнага Заслаўскага раёна вывучалі з вялікім энтузіязмам.

Прадукцыйнасць працы, асабліва ў калгасе «Новы мір», дзе я працую старшынёй, значна павялічылася. З 80 працэдольнасці чэснаў калгаса 25 стаханавіцаў. Узятая абавязальства ў 1936 годзе на працягу па жыццёлагадоўлі — даць не менш 1,5 тысячы літраў малака ад каровы — мы выканалі з поспехам. У нас асобныя калгасніцы надалі ад каровы на 3 тыс. літраў малака. У гэтым годзе на абавязковыя пастаўкі мы прадзілі дзяржаве звышніца 13 тыс. літраў малака.

Новая Канстытуцыя стала на варпе савецкай законаў. Ад імя ўсіх работнікаў савецкай істоты БССР я запавіду Надзвычайнага XII З'езду Савецкай ССР, што кожны з нас будзе высока трымаць сяг сацыялістычнай законанасці, будзе змагацца з класавымі ворагамі савецкай радзімы, ворагамі сацыялізма, змагацца знішчыць усе палкі траціцкі-фашыскай агры і працы аччанаў, усіх, хто толькі пасме пацяць сваю руку на вялікія заваявы нашага савецкага народу.

Нахай жыве Сталінская Канстытуцыя! Нахай жыве Цэнтральны Камітэт нашай партыі!

Нахай жыве праўдзёр і арганізатар перамог сацыялізма ў нашай краіне — партыя Леніна — Сталін!

Нахай жыве Чырвоная Армія, яе камандар — бліжэйшы саратнік таварыша Сталіна, — нарком абароны, першы маршал СССР і друг беларускага народу Баіменшій Ефрэмавіч Варшавілаў! (Апладысменты).

Нахай жыве вялікі мудры бацька і праўдзёр народаў таварыш Сталін! (Бурныя апладысменты).

раўз з чырвонымі пагранічнікамі, якія сталі ў аставе. За кароткі час я асабіста атрымаў 7 парашальнікаў савецкай мажы, якія даў на нашу савецкую зямлю, каб пашкоўць нашою рэкаса-валі праект Канстытуцыі БССР і аднадушна галасавалі за яго ацвержэнне.

У мінулым годзе калгас меў 29 тыс. рублёў даходу, а ў гэтым годзе мы маем 57 тыс. даходу. На кожны працэдзёр прыпадае на 67 цэнт. грашныя. Калгаснікі жыюць культурна і заможна.

Мы разам з нашай доблеснай Чырвонай Арміяй моцна ахоўваем нашы граніцы. У нас, у калгасе 18 чалавек вывучае ваенную тэхніку. Яны ўжо сёння могуць страляць з кулямёта. У час прапаса наў бацькаўшай траціцкаў калгаснікі Арміяй і на мітынг далі абяцанне, што яны таксама будуць моцна і зорка саць, каб на нашу тэрыторыю не прабраўся ні адзін класавы вораг. Гэта абавязальства будзе выканана.

Калгасны вораг хочаць зубы, каб адабраць заваяваныя нашымі бацькамі і братамі, нашым працоўным народам шчаслівае жыццё. Але ніколі ворагу не перамагчы маналіты савецкі народ, згугтаваны вакол любімага праўдзёра таварыша Сталіна.

Мы горада любім нашу сацыялістычную радзіму і мы зможам абараніць яе ў любы момант і ад любога ворага.

У вёсках імпералістычнага нашага Усакіскага сельсавета пры царскім рэжыме лята-

вае статыстыка руху злчынстваў у БССР. Прываду некалькі лібаў: калі лік асуджаных у першай палове 1933 года прыняў за 100 проц., то ў першым квартале 1936 года лік асуджаных будзе раўняцца толькі 24,5 проц.

Значна знізілася колькасць асуджаных на такіх злчынствах, як распрасценне сацыялістычнай грамадскай уласнасці. Забавы і паклікі пачынаюць пашкоўжэнні амаль знішчылі ў той час, як у капіталістычных краінах — Англія, Італія, Польшчы, Германія, Злучаныя Штатах Амерыкі, колькасць злчынстваў расце ўсё больш і больш.

Нахай жыве праўдзёр і арганізатар перамог сацыялізма ў нашай краіне — партыя Леніна — Сталін!

Нахай жыве Чырвоная Армія, яе камандар — бліжэйшы саратнік таварыша Сталіна, — нарком абароны, першы маршал СССР і друг беларускага народу Баіменшій Ефрэмавіч Варшавілаў! (Апладысменты).

Нахай жыве вялікі мудры бацька і праўдзёр народаў таварыш Сталін! (Бурныя апладысменты).

У стары час у Добрушы была толькі адна школа, якая была вельмі мала даступна работнік і асабліва бядняце. Зараз мы маем вялікую сталінскую школу і

НАДЗВЫЧАЙНЫ ХІ УСЕБЕЛАРУСКІ З'ЕЗД СОВЕТАУ

Спрэчкі па дакладу М. М. ГАЛАДЗЕДА аб праекце Канстытуцыі БССР

ПРАМОВА тав. БАРАДЫ М. І.

(Малодшы намандзір Н-скай артылерыйскай часці)

Давольне ад імя байцоў, камандзіраў, падпалкоўнікаў, жонак і дзяцей камандзіра састава Н-скай артылерыйскай часці перадаць вам палкава чырвонаармейскае прывітанне! (Апладысменты).

Таварышы, у Сталінскай Канстытуцыі запісана права на працу. Гэта рэалізаваць мы абавязаны. У нас даўно ўжо ліквідавана беспрцоўе, а ў капіталістычных краінах беспрцоўе з кожным годам ўсё больш павялічваецца. Уздыць такую капіталістычную дзяржаву, як Злучаныя Штаты Амерыкі. Там палітыка і да 12 мільянаў беспрцоўных, з якіх больш 5 мільянаў — моладзь.

У нас, у Савецкім Саюзе, кожны рабочы, калгаснік, іх дзеці вучацца ў школе, тэхнікуме, інстытуце.

Таварышы, нам, моладзям, здаецца, што заўсёды было так, бо мы не ведаем старадаўняга, мы аб ім даведаемся толькі з кніжкі, але старыя, нашы старэйшыя браты і бацькі добра ведаюць, як жорстка прыгнатылі рабочыя і працоўнае сялянства.

Сёння мы сабраліся тут для таго, каб абмеркаваць і зацвердзіць Канстытуцыю.

ПРАМОВА тав. АБРАМЗОН

(Чырвонаармейскі налгас «Савецкая Беларусь», Полацкі раён)

Сёння, калі мы абмяркоўваем гэты гістарычны дакумент, які праект Канстытуцыі БССР, хочацца расказаць аб працяглым мінулым і параўнаць яго з сённяшнім радасным жыццём.

У нашай Канстытуцыі запісана, што кожны грамадзянін Савецкага Саюза мае права на працу. Гэта права забяспечана толькі ў нашым Савецкім Саюзе. Калі мы ведаем перакрываць Рэсію, гэта права было не кожнаму. Я па спецыяльнай каваль. Для таго, каб атрымаць гэтую спецыяльнасць, мне трэба было працаваць шчыра ўвесь год. Я паступіў да каваль на два гады вучыцца, служыў у войску, з аднаго боку працаваў на памешчыка, на іншым — у вучылішчы, належаў памешчыку, а 50 руб. і п'янін каваль за тое, што ён мне дазваляў быць моладзям. Усё яно праца на працу мы мелі пры перскай уладзе.

У нашай Канстытуцыі запісана: кожны працоўны мае права на асвету. Гэта права ў перскай Рэсіі не было забяспечана.

ПРАМОВА тав. МАРЦІНКЕВІЧ

(Налгас «Ляхавічы», Лельчыцкага раёна)

У 1935 годзе я стаў стыхаючай на апрацоўку ліну. Тады, будучы на прыеме ў г. Пінскі і Чарнікова, я даў ім абяцанне дапамагчы ўрадаваму існаванню 5 п'янінаў з гэтага года. Гэта абяцанне я перамяніў і сабраў са сваім званом на 10 п'янінаў і Чарнікова з гэтага года.

Працоўнаму праект Канстытуцыі БССР, нашы калгаснікі ўдзялі абавязана дапамагчы ачышчэнняў і ўрадаваму існаванню і зберажэнню. Я абяцаў і аднаму

Беларускай ССР. Беларускі народ, разам з усімі народамі Савецкага Саюза пры падтрыманні вялікага рускага народу, заваяваў сваю свабоду, сваю дзяржаўнасць. І сённяшні дзень, дзень зацверджання Канстытуцыі БССР, будзе з'яўляцца для беларускага народу гістарычным днём.

Таварышы, наша Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія асмагона магучай вайскай тэхнікай. Яна паказва сваю годнасць у будучых схватках з капіталістычным светам. У нас ёсць і танкі, і самалёты, і гарматы. У нас, у Чырвонай Арміі, ёсць тысячы стэханаўцаў, якія аўдавалі складанай баявой тэхнікай і паказвалі ўзоры баявой і палітычнай шчыльнасці.

Мы знаходзімся на рубяжы з капіталістычным светам. Нам у першую чаргу прызавана сутыкнуцца з германскім або польскім фашызмам. Вось чаму нам патрэба быць гатовымі заўсёды насць ворагу рашучы адпор.

Няхай жыве Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія і парком абароны, маршал Савецкага Саюза тав. Варашыла! (Апладысменты).

Няхай жыве тав. Сталін! (Апладысменты).

ПРАМОВА тав. БУДЗІХІНАЙ

(Работніца шклозавода «Сільч», Быхаўскага раёна)

Таварышы, ад рабочых шклозавода «Сільч» перадаю вам шчырае прывітанне. (Апладысменты).

Рабочыя нашага завода, патрыятычна-савецкай Канстытуцыі, шырока разгарнулі сацыялістычнае спаборніцтва на вытворчасці і, як вынік, выканалі газавы план 1936 года за 10 месяцаў.

Дзея Нацыянальнаму XII З'езду Савецкага Саюза абавязана, што мы, шклоўніцы, у 1937 годзе выканалі план таксама датарырова, як і ў 1936 годзе.

Таварышы, мне ўспамінаецца той час, калі мы працавалі на шклозаводзе па 12 гадзін у дзень і за гэта атрымлівалі 30 кап. Сестра прывяла мяне на гэты завод, калі мне было 7 год. У нас не было бацькі, а ў сям'і асталося 7 дзят. Мы гаварылі сиротамі. Жылі ў п'янінах, брудзе, па 5 сямей у кватэры. Завод, дзе мы працавалі, прадстаўляў сабой перабудаванае старое гучы.

Цяпер мы маем ужо пабудаваны завод, дзе велікі добра і прымацаваны будынак. Набудаваны ў нас і новыя кватэры. Калі гляджу, як у нас гадуюцца дзеці, як аб іх клопатом партыя, урад і нашы бацькі, ройны Сталін, я ганаруся сваёй краінай, хочацца жыць і працаваць.

Таварышы, 30 год я працавала на тым заводзе. Я ніколі не думала, што буду членам урада. Таварышы Сталін даў нам, жанчынам, шырокія правы. Вялікая падзяка таварышу Сталіну ад жанчынаў-работніц.

Таварышы, няхай жыве камуністычная партыя! Няхай жыве наша вялікая Сталінская Канстытуцыя і не тэрор — ларат Сталін! (Апладысменты).

ПРАМОВА т. ПРУДНІКАВАЙ

(Загарачыца фармы налгаса «1 Мая» Герародскага раёна)

З гэтай трыбуны я хачу сказаць, каб чужы ўсё свет, што мы, працоўныя калгаснікі і калгасніцы, любім сваю радзіму, любім Сталінскую Канстытуцыю і не тэрор таварыша Сталіна.

Нехта не адзначыў такога важнага факта, як дапамога шматлікім маторам. У нашым раёне ўжо выдана 250 тыс. руб. Гэта падкрэслівае вялікае значэнне клопату нашага ўрада аб жанчыне, клопату, якіх яшчэ не ведаў свет.

І працую зацвердзіць МТФ. Мая ферма раёнай была самая адсталая, а зараз яна пераважала ў раёне. Даю абяцанне дэлегатам З'езду, што дабіюся, каб яна была перадавой ў БССР.

Няхай жыве Сталінская Канстытуцыя! Няхай жыве таварыш Сталін! (Апладысменты).

ПРАМОВА тав. ІВАШКЕВІЧ

(Работніца шклозавода «Сільч», Быхаўскага раёна)

Вячэрняе пасяджэнне пачынаецца аркай прамовай калгасніцы калгаса імя Калініна, Асвейскага раёна тав. Івашкевіч.

Калі калгасніцы паслылі мяне сюды на З'езд, — гаворыць тав. Івашкевіч, — яны даручылі мне заўважыць дэлегатаў, што на аснове вялікай Сталінскай Канстытуцыі яны ў 1937 годзе будуць, як ніколі, змагацца за высокі сталецкі ўрадавы, за калгаснае багале.

Тав. Івашкевіч расказвае З'езду аб безмежнай любові патрыятычных калгасніцаў да сваёй радзімы, да тых, хто ахоўвае нашы граніцы — сталецкіх апараніцаў. Я прамова ўвесь час перарываецца бурнымі апладысмантамі З'езду.

— Мы жывем пад новым сонцам, — зазначае тав. Івашкевіч, — яно асвятляе нашы земны шар. Гэта сонца разлівае святло прамені на ўсё зямлі. Імя гэтаму сонцу — Сталін. Дык няхай жа з гэтай трыбуны дамоўна наша шчыра пазыска роліму бальш Сталіну. (Бурныя апладысменты).

Старшыня Менскага гарсовета тав. Жукіч у сваёй прамовай прывітаўшы дэлегатаў, якіх паказвае велізарны рост сталецкіх БССР. Да рэвалюцыі ў Менску рабочы было менш, чым цяпер на адной швейнай фабрыцы «Кастрычнік». Менскія прадпрыемствы выпусцілі за 1936 год прадукцыі на 319 мільянаў рублёў, г. зн. у сто з лішка разоў больш, чым у 1918 годзе.

Бурнымі апладысмантамі дэлегатам З'езду сустракаюць прадэганта Акадэміі навук БССР тав. Сургу. У сваёй прамовай ён гаворыць аб велізарным значэнні Сталінскай Канстытуцыі.

— Гэты сталецкі дакумент, — гаворыць тав. Сургу, — можна параўноўваць толькі з такімі найвялікшымі творамі чалавечтва, як «Маніфест Камуністычнай партыі», напісаны Марксам, і «Дэкрэты і рэвалюцыя», напісаны Леніным.

ПРАМОВА тав. ІВАШКЕВІЧ

(Работніца шклозавода «Сільч», Быхаўскага раёна)

Горача З'езд сустракае камандзіра тав. Гарачова. Дэлегаты ўстаюць і належаваць бурную авяду Чырвонай Арміі.

— Няхай жыве Чырвоная Армія, разліваецца з салы, і шматгадасе «Ура» працягваецца па радах, доўга не знікае авяды.

Старшынючы тав. Свірыдаў абавязвае, што З'езд прымае вітае асабліва хінаўні. Пах гукі марша з трох бакоў у залу, чотка абавязчы крок, уваходзячы варашылаўскай кавальскай і сталецкіх дэлегатаў, парашуцы. Ад байцоў Чырвонай Арміі яны адрозніваюцца, бадай, толькі формай адрэзана, бадай, толькі формай адрэзана і тым, што вайсковую справу яны вывучаюць паліцыя работы на заводах, у саўгасах і калгасах. Яны таксама аднавілі прыгаўць з самалетам, ліка дэлегатаў і мотка паражэньня мішні. Яны адольвае безмежна любові сваю радзіму, сваю зямлю і гатовы на першае заклік зямлі варштан на кулямёт, трактар і камбайн — на танкі і без промаху б'ць ворага.

Ад імя дэлегатаў З'езду вітаў дэлегат Асабліва БССР тав. Міноў.

З вялікім ушанаваннем і непрымай З'езд сустраў дэлегата працоўных паліцаў БССР. Выкладчыца польскага педагогічнага тэхнікума тав. Раут гаворыць прывітаўшы прамовай на польскай мове, але яе ўсё разуменьне, і калі яна заўважыла, што СССР ёсць наша бальшавіцкая, З'езд бурна апладыраваў ёй. Тав. Раут ад імя працоўных паліцаў БССР дае рэзкую водпаведзь пану Валевскаму, які думае хуццей і паліцамі на СССР прыкрыць жудаснае жыццё працоўных паліцаў у Польшчы.

ПРАМОВА тав. ІВАШКЕВІЧ

(Работніца шклозавода «Сільч», Быхаўскага раёна)

На вятэрняе пасяджэнне выступілі тав. сама маёр Пшэмаў, народны камісар земляробства тав. Венек, начальнік кіравання па справах мастацтваў пры СНК БССР тав. Пасюкевіч.

Ад імя рады дэлеганты старшыня Гельскага гарсовета тав. Малашоўна ўспіс прамовай аб спыненні спрэчак па дакладу тав. Галадзеда. З'езд прымае гэту прамовай.

Сакратар Менскага гаркома КП(б)В тав. Рыскін ад імя Менскай, Гомельскай, Віцебскай, Бабруйскай, Слуцкай аргановай і рады ішых дэлеганты ўспіс прамовай — абодры праект Канстытуцыі БССР і прымае яго за аснову.

Прамовай сустракаецца З'ездам громах апладысмантаў, усе дэлегаты ўстаюць, авяды ўзашанавана.

«Няхай жыве Сталінская Канстытуцыя!» і громак «Ура» вырываецца з тысяч грукі, зшэпаючыся з гукімі пераможнага пратэстскага гімна «Істара-п'яніда».

У бурнай авяды, вокліках «Ура» гучыць урачыстае адрознавае вялікае пратэстскае рэвалюцыйнае беларускага народу, гучыць радасць за сваё пшчаслівае сёння і яшчэ прыгаўжаецца заўтра, гонар за сваю роліму бальшавіцкую партыю, за сацыялістычную радзіму, выражанае безмежна любові да твары і патрыятычна перамоу сацыялізма — вялікага Сталіна.

Адначасна З'езд прымае таксама прамовай сакратара Віцебскага гаркома КП(б)В тав. Жураўлёва аб абранні Рэдакцыйнай Камісіі З'езду і зацверджае неперасальны склад у колькасці 148 чалавек.

Сёння ў 13 гадзін для абуджэння пшсцяжэнне Рэдакцыйнай Камісіі З'езду.

Ваенна-фашысцкі мяцеж у Іспаніі

ПАВЕТРАНЫ БОЙ ЛЯ МАДРЫДА

МАДРЫД, 16 люта. (Спец. нар. «Правады»). Сёння ўсё яшчэ працягваецца ўшартай бай на раён Харэме. На працягу дзят фашысты чатыры разы падтрымлівалі літыя атакі на рэспубліканскія лініі і чатыры разы былі адкінуты. Запаў да канца дзят рэспубліканцы захавалі ўсе свае пазіцыі.

Калі 17 гадзін мы бачылі новы паветраны бой, у якім з абодвух бакоў прымаў зноў каля 80 самалётаў. Рэспубліканскія авіяпаўчальнікі дэкрэа ўварваліся ў шчыльныя строй, які акружаў 10 бамбардзіроўшчыкаў «Юнкерс», і атавалі іх. Некалькі мінут схваткі — і два «Юнкерсы» пачынаюць падаць. Адна з загараўшыся крылом марудна, адскажана скажыць да зямлі на вяршы за лінію фашыстаў. Другі — як вогненны шар, падае адвеса ўніз. Чатыры чалавекі з парашутамі аддзяляюцца ад машын. У аднаго парашут не рас-

крыўся; астатнія бесперашкодна апускаюцца і трапяць у ляс да рэспубліканцаў. Рэспубліканскія сядзіты ў захаванні багучы да панаокага на зямлі вялізарнага самалёта. Камандзір лётца паслявае спыніць іх: пачынаюць урывацца ўвабавішы на самалёт вялізарныя бомбы. З сваёй боку фашысцкая артылерыя, убаўчыўшы скапленне людзей вакол пажарышча, пачынае крыць па прыгоду саваралімі.

Тым часам у наветры працягваецца бой, вярней прасцяваеце пашпінна адступіваючы «Гейнкелер» і «Фітэа». Па бальшавіцкіх пошпах рэспубліканскія дэлегаты, літаральна, іраўць аграва авіярапейшых фашыстаў і абавязчы ішчэ два непрацягчыя зніжчальнікі... Увесь бой, які, здавалася, цыгуўся працу вечнаста, на самой справе працягваўся 27 мінут.

Міх. КАЛЬЦОУ.

МАРШАЛ ЕГОРАЎ ПРЫБЫЎ У КАУНАС

КАУНАС (сталеца Літвы), 16 люта. (БЕЛТА). Начальнік генеральнага штаба РСЧА маршал Савецкага Саюза тав. Егораў учора па прыбыцці ў Каунас, на вярце ваеннага міністра Літвы палкоўніка Дзірмонтаса, галоўнакамандуючага літоскай арміяй палкоўніка Раўтыкіса і начальніка генеральнага штаба літоскай арміі палкоўніка Чэрніуса.

Сёння раніцай тав. Егораў наведваў літоскага міністра замежных спраў Літоскай Рэспублікі.

ЗАПЫТАНЫ У РУМЫНСКІМ ПАРЛАМЕНЦЕ АБ ФАШЫСЦКАМ МАНІФЕСТАЦЫІ У БУХАРЭСЦЕ

БУХАРЭСЦ (сталеца Румыніі), 16 люта. (БЕЛТА). Тут адбылося пахаванне румынскіх фашыстаў Мотса і Марыны, забітых у Іспаніі, дзе яны знаходзіліся ў войсках генерала Франка. У пахавальнай працэсі лобач з членамі румынскіх фашысцкіх арганізацый прынялі ўдзел германскі пашпінны у Румыніі Фабрыцэу, Італьянскі пашпінны Уго Сола, саветскі японскі мотс Сулакці, партугальскі пашпінны, прадстаўнікі польскіх і італійскіх мотс, дэлеганты польскіх фашыстаў-афіцэраў, група з арыскай і германскіх студэнтаў, група з арыскай асабістай аводы Гігера і літараў фашысцкіх партыі і арганізацый. Над выгалам пахавання фактычна былі праведзена фашысцкая маніфестацыя.

У сувязі з гэтым у румынскай палат дэлегатаў і ў сёння адначасова быў зроблен рад запытаў. У сваім запытанні дэлегат ад параніскай (сялянскай) партыі Армад Калінеску падкрэсліў, што ў фашысцкай маніфестацыі прынялі ўдзел афіцэральныя прадстаўнікі 6 дзяржаў. Указваючы, што румынскі ўрад афіцэральна авядчы аб сваім неўшанаванні ў Іспаніі справы, Калінеску падкрэслаў «важкія рашучую пашпінна па гэтым пытанню».

Выступішы з запытаннем у сённяшні гонар з пашпінна, кіраваны камандзіраў Філіпскага патрэбаваў тэрмінова тлумачэння па паводу «шматлікаватнай бясцэласці азаманскіх паслоў, якія аsembleвалася ўмешавацца ва ўнутраныя справы Румыніі».

Прем'ер Гатэарэу, выслаўчыўшы з адказам на гэты запытанні, адказаў, што «ўрад аказаўшы ў вельмі сур'ёзным становішчы, калі гэтыя факты падкрэслілі тав. Прадстаўнічы азаманскіх дзяржаў, — аказаў прем'ер, — не мотуць прымаць удзелу ні працямы, ні ўкосным чынам у падобных маніфестацыях. Далей Гатэарэу заявіў, што ён прыме тэрміновыя меры для расследавання гэтай справы».

Перагаворы Герынга ў Польшчы

ВАРШАВА (сталеца Польшчы), 17 люта. (БЕЛТА). Учора ўвечары германскі міністр авіяцыі Герынг, які знаходзіцца ў Польшчы, выехаў у Белаеж. Перад ад'ездам ён быў прыняты маршалам Рыд-Сміглам з якім меў, згодна паведамленню газет «Істараваны кур'ер» поленава, гадзіну гутары.

Учора-ж у Белаеж выехаў польскі прадзент Масцін.

БЕРАІН (сталеца Германіі), 17 люта (БЕЛТА). Газета «Фельдштер» белахтар паведамляе, што «стутарцы Германіі і Рыд-Смігла прыдэцца выключнае азначэнне».

Адамны рэдактар Д. В. ЮРНОУ.

ПРАМОВА тав. СВІРЫДАВА

(Старшыня Полацкага акрынааннома)

Рабочыя рыхтавалі гэтыя ўстановы. Рэзка змяніўся малонак пасля рэвалюцыі. У 1936 годзе ў Польшку навукавалася 7800 чал., з якіх 1200 чал. выдхуць настаўнікамі, спецыялістамі сельскай і лясной гаспадаркі.

Я хачу прывесці прыклад толькі з аднаго раёна ў нашай акрузе, каб паказаць, якія кадры стварае савецкая ўлада. У Дрысненскім раёне за апошнія гадзі выхавана савецкай ўладай ішкыраў 51 чал., урачоў — 35 чал., настаўнікаў — 372 чал., аграномаў — 40 чалавек і т. д. Вось лічы, аб якіх ніколі не мог марыць такі раён як Дрысенскі. І таму калгаснікі і калгасніцы сываюць:

«Таварышы на ўвесь свет авіямы прымерамі:

Раней былі пашухамі — цяпер ішкырамі».

У справе аводы зхараў даражоніцыны Полацк меў 1 бальшыню на 12 локкаў. На ўсёй акрузе было 38 локкаў. Зараз акруга мае 511 локкаў. За апошні час толькі ў ашкыраўленне дэкрэта аб забароне абортнаў і дапаможае роканітам на будаўніцтва раздільных хат, асцяў і ішых запісчых устаноў ашкыраў на 1.024.000 рублёў. Дапамогі шматлікім маторам было выдана за апошнія 3 месяцы 400.000 рублёў.

І не дарма калгаснікі і калгасніцы выказваюць свае гарачыя пашпінны нашай партыі. У калгасе імя Жунаўева Загарачскага сельсавета калгаснік Данчанка сказаў: «Я такіх калгатаў не меў ад рошай мацеры, як зараз ад савецкай улады, ад нашай партыі і ад нашага любімага таварыша Сталіна».

Пры абмеркаванні Канстытуцыі БССР калгаснікі авасілава спыніліся на артыкулах 59, 60. Гэтыя артыкулы гавораць, што сесія акруговых, раённых саветаў дэлегатаў працоўных пашпінны складкацца не раздзій 6 раз у год і што гараскія і сельскія саветы пашпінны складкацца сесія не мотуць аднаго разу ў месяц. Гэта з задавальненнем сустракаецца, бо такі парадок забісчывае своечасовае выкраніць недахоў работы органаў савецкай улады, больш шырокі ўдзел у дзяржаўнай кіравніцтва працоўных.

Як дэлегат З'езду, я хачу звярнуць увагу на артыкул 66. У пералічэнні атдэледаў няма даражынага аддэла. Я разумею, што дарогамі дзяржаўнага значэння будзе займацца спецыяльнае кіравніцтва, але яно не можа займацца дарогамі раёнавага і сельскага значэння. Я лічу, што неабходна стварыць акруговыя даражыны аддэлы.

Таксама ў мэтах таго, каб лепш арга-

нізаваць справу вылучэння кадраў на кіруючыя работы, лічу неабходным унесці дадатка ў гэтым артыкуле аб стварэнні сектара кадраў пры старшым ашкыраўкама.

З сабавітым задавальненнем працоўныя абмяркоўвалі і ўхвалялі артыкул 108 Канстытуцыі, які гаворыць, што зрэза раздзіне, парашуцы прысці, пераход з ба ворага, наясненне лігоды ваіснай магучаснага зарэкава; лішняак караюцца з усёй суровасцю як самае цяжкае злачынства.

Працоўныя былі абураны агішымі злачынствамі, якія рабілі трактарысты — прарэіныя агенты фашызма.

Няхай ведае Трошкі, які зрабіўся падлым лакем фашызма, няхай ведаюць іх раёніцы фашызма, што ніхто не зможа зламаць волю працоўных, што воля працоўных накіравана на тое, каб пат кіравніцтвам партыі, пат кіравніцтвам таварыша Сталіна іці да камунізма.

Знаходзячыся на мяжы з капіталістычным захаваннем, мы, таварышы, пашпінны памятаць аб тым, што нашым святлым абавязкам з'яўляецца ахоўваць нашыя. У гэтай рабоце мы маем многа пашпіннаў нашым патрыятызмам. Тав. Галадзеда ў звязі з задавальненнем прывітаўшы калгасніцаў, якія атрымалі вышпінную ўзнагароду — ордэн Савецкага Саюза за актыўнае даражоннае ў нашай акрузе 3 чалавекі. Апрача іх ёсць дзесяткі, сотні і тысячы людзей, аданым справе аводы граўніца, таварышы кожнаму гадзіну стоць на дапамогу патрыятызмам.

Мы ведаем, таварышы, што вайна не будзе авяшчана, што яна пачнецца без авяшчэння, што мы жывем у працяглы час, калі пароза вайны ўсё пашпіннае. Вам, дэлегантам XII Нацыянальнага З'езду Савецкага Саюза, працоўныя нашай пратэстскай акругі даручылі перадаць, што які заўсёды гатовы адб'ць напад які рыхтуе фашызм. І няхай яны ўжо потым не пшкатуноў, бо ім прыдзецца на неадкітчы ў сваіх радах не толькі тысячы людзей, ім прыдзецца неадкітчы і некаторых урадаў, якія зара правадзяроўць па вайну супроць Савецкага Саюза.

Працоўныя нашай акругі даручылі рэдактару, што прасякнутыя вялікай любові да таварыша Сталіна, ушарэныя Сталінскай Канстытуцыі і Канстытуцыі БССР, яны пашпінны да новых перамоў за пашпіннае камуністычнага грамадства.

Няхай жыве БССР і не Канстытуцыя! Няхай жыве вялікі Сталін! (Апладысменты).

НА МАДРЫДСКІМ ФРОНЦЕ

ЛОНДАН (сталеца Англіі), 17 люта. (БЕЛТА). Як перада